

MacARTHUR NA POTI NA JAPONSKO

Prednji oddelki ameriške 11. zračne divizije so pričeli prihajati na Acugi letališče, 21 milj jugozapadno od Tokio v četrtek ob 6 zjutraj (v sredo ob 5 zvečer po newyorškem času) ter pričeli veliko okupacijo Japonske.

General Douglas MacArthur tem letalcem sledi z glavno armado v posebnem transportnem aeroplanu, ki ga je imenoval Bataan.

Dve uri pozneje je pričela četrta divizija marinov prihajati na obal ob severnem bregu Tokijskega zaliva na polotoku Kutu Saki severno od Jokosuke. Amerikanci so srečali le malo Japoncev, ki pa so se podali.

Drugi marini prihajajo na suho na drugih krajih ob obrežju in so zavzeli tri majhna pristanišča. Prva ameriška zastava nad Tokijskim zalivom je bila razobešana v sredo ob 5.36 zvečer.

Zopet drugi oddelki marinov bo pričel zasesti Jokosuko, ki je najbolj tajno in največje japonsko vojno pristanišče.

Cel potek okupacije je mirnega značaja, toda iz previdnosti kroži nad Japonsko več tisoč aeroplanov, ki pazijo, ako se ne bi od kod prikazal kak samomorilni aeroplan. Posebno nad kraji, kjer se izkrcuje ameriška armada, kroži mnogo aeroplanov in teški topovi na bojnih ladjah so namenjeni na obrežje.

V temni noči, katero je samo nekoliko razsvetljevala medla mesečina, je bilo slišati ropot motorjev več sto velikih štirimotornih transportnih aeroplanov, ki so se pripravljali, da prvi polet na Acugi letališče in pripravijo vse za prihod generala MacArthura.

General MacArthur je došel na Okinawo včeraj ob 1.50 popoldne, štiri ure in 50 minut zatem, ko je odletel iz Manile. Obleden je bil rjave khaki hlače, na glavi pa je imel običajno častniško kapo. Njegove oči so zakrivali črni sončni naočniki. Nekaj časa se je razgovarjal s svojimi častniki, nato pa se je z avtomobilom odpeljal v taborišče generala Kene-nya, kjer je bil zanj pripravljen velik šotor.

POGAJANJA MED ČANKAJŠKOM IN KITAJSKIMI KOMUNISTI

Kitajski vnanji minister Van Šihčieh je na častniškarski konferenci rekel, da bo konferenca, čije cilj je poravnati nasprotstva med komunisti in osrednjo vlado, končana čimprej.

Po prejšnjih poročilih je hotel Čankajšek konferenco zavlačevati, da bi njegove čete mogle zasesti več ozemlja, ki ga Japonci izpraznjujejo, da bi imel tem močnejše stališče v nekaterih krajih.

Mao Cetung in ostali člani njegove delegacije so bili včeraj na kosilu pri Čankajšku. Tekom kosila in pozneje so razpravljali o nekaterih vprašanjih. Danes se nadaljujejo razgovori o najvažnejših zadevah.

Poročila iz Čunkinga pravijo, da konferenca poteka v prijateljskem duhu. Ko sta se Mao in Čankajšek včeraj srečala, sta se prvič zopet videla po 20 letih. Nazadnje sta bila skupaj v Kantonu, ko so komunisti sodelovali s Čankajškovimi armado.

Komunisti zahtevajo za poravnavo medsebojnega spora, da je postavljena koalicijska vlada vseh strank, nato pa bo razpisane splošne volitve za narodno zastopstvo.

Komunisti tudi zahtevajo, da jim je dana pravica razoroževati Japonce v krajih, kjer so komunisti na oblasti.

Predsednik dobil nov Ford

Henry Ford, ml., je predsedniku Trumanu včeraj podaril nov sedan z dvema vratoma sivo rumene barve. Predsednik se je novega avtomobila zelo razveselil.

Poročila iz Čunkinga pravijo, da konferenca poteka v prijateljskem duhu. Ko sta se Mao in Čankajšek včeraj srečala, sta se prvič zopet videla po 20 letih. Nazadnje sta bila skupaj v Kantonu, ko so komunisti sodelovali s Čankajškovimi armado.

Predsednik Truman je sinoči odkril dolgo prinkrivano preiskavo o napadu na Pearl Harbor in povedal, da je preiskava dognala, da so deloma krivi še f predsednikovega generalnega štaba general Marshall, bivši državni tajnik Cordell Hull in admiral Harold R. Stark.

Največja krivda v zadevi Pearl Harborja, kot je dognala vojaška in mornariška komisija, pade na poveljnika v Pearl Harborju, generala Walterja C. Shorta in na admiralu Hushanda E. Kimmela.

tomobilom odpeljal v taborišče generala Kene-nya, kjer je bil zanj pripravljen velik šotor.

Prizor na Okinawi je bil veličasten. Zbrali so se največji ameriški transportni aeroplani iz vseh krajev sveta, iz Kitajske, iz Burme in iz Evrope. Ropot motorjev je bil glušeč, ko so se aeroplani pripravljali za odlete eden za drugim. Ako bi mogli Nemci pa paden Franciji, je tako maglo zbrati aeroplane, ladje in čete, kot so napravili Amerikanci za okupacijo Japonske, za napad na Anglijo, tedaj bi bila današnja slika Evrope popolnoma drugačna.

Zasedba vojnega pristanišča Jokosuke se je pričela v sredo ob 9.40 zvečer, ko je general marinov William Clemens dal navodila japonskim vojaškim oblastim in civilnim ljudem, kako se morajo obnašati.

Prvi ameriški oddelki so stopili na suho pri rtu Futtsu, onstran ozkega zaliva od Jokosuke, da se prepričajo, da so Japonci razorožili obrežne topove, ki bi drugače pomenili veliko nevarnost za ameriške ladje v Tokijskem zalivu.

Admiral Chester W. Nimitz je s svojim štabom pristal v Tokijskem zalivu in se je takoj odpeljal na svojo poveljniško ladjo oklopnico South Dakota.

Na častniškarski konferenci, na kateri je bil zelo dobro razpoložen in poln humorja, je rekel, da so ameriške bojne ladje v japonskem vodovju tako razvrščene, kakor si je želel že več mesecev, toda konec je prišel tako nepričakovano, da zavezniški poveljniki niso bili pripravljeni vse tako gladko izvesti, kakor bi bili, ako bi bila predaja prišla malo pozneje.

Papež razburil Poljake v Londonu

Ker je papež dovolil, da se kardinal Hlond vrne kot nadškof na svoje mesto v Varšavi, so postali odnosi med Vatikanom in poljskimi krogi v Londonu precej napeti.

Poljski voditelji v Londonu priznavajo, da ima kardinal popolno pravico vrniti se v Varšavo, zastopajo pa stališče, da bi moral ostati izven Poljske kot duhovni vodja poljske armade, ki se bori proti komunizmu.

Kardinal Hlond je bil odsoten iz Poljske od leta 1939. Živel je v Franciji, kjer so ga Nemci aretirali in je bil spomladi osvobojen v Wiedensbruecku blizu Paderborna v Nemčiji.

Odhod vojakov iz Francije

Prva dva tedna v septembru se bo iz Marsella odpelalo 70.000 do 80.000 ameriških vojakov.

Angleške ladje v Hongkongu

Včeraj je v Hongkong priplulo močno angleško brodogradnišvo in aeroplani so raztresli poziv na japonskega poveljnika, da stopi v stik s poveljnikom angleškega brodogradnišva.

Angleške bojne ladje so priplule z južnega Pacifika ter so se med potom vstavile v Subic zalivu severno od Manile, da so dobile kurivo.

Poveljnik brodogradnišva je admiral C. H. J. Harcourt na krovu matične ladje.

Aeroplani z matičnih ladij dan in noč letajo nad Hongkongom in okolice in varujejo bojne ladje.

Aeroplanov, ki letajo nad pokrajino, Japonci ne nadlegujejo.

RUSKO BRODOVJE V PORT ARTHURJU

Sovjetska Rusija je sinoči naznanila, da se je rdeči armada podala 513.000 Japoncev, da je rusko pacifiško brodogradnišvo pripeljalo v Port Arthur in da se bojne ladje nahajajo v morskem ozemlju med Sahalinom in japonskim otokom Hokkaido.

Radio postaja v Harabovsku je naznanila, da je rusko brodogradnišvo pripeljalo v Port Arthur, kar je za Rusijo največjega pomena v osvoboditvi na Daljnem Istoku.

Port Arthur je za Rusijo največje važnosti, ker je edino pristanišče na Pacifiku, ki ne zamrzne. Odkar je Rusija izgubila Port Arthur leta 1905, je bil vedno njen cilj zopet dobiti to pristanišče.

Ruski vojni plen v Mandžuriji znaša 687 aeroplanov, 347 tankov, 957 topov vseh velikosti, 711 močarnarjev, 3355 strojne, nad 200.000 pušk, 108 radio postaj, 1789 trakov, 9708 konj in 727 municijskih skladišč.

Wainwright želi videti generala Homo

General Jonathan M. Wainwright, ki je bil osvobojen iz japonskega ujetništva, želi, da bi se pri japonski predaji sestal z japonskim generalom Masaharu Homma, ki je prevzel Wainwrightovo predajo na Corregidorju.

Bomba še vedno zahteva žrtve

Tokijski radio naznanja, da radioaktivnost dveh atomskih bomb, ki sta bili vrženi na Japonsko pred tremi tedni, še vedno ubija ljudi, ki so dobili le lahke poškodbe pri prvotni razstrelbi.

Radio postaja naznanja, da je število ubitih preseglo prvotno naznanjeno število 90 tisoč in da bo vsled radioaktivnosti pomrlo še več ljudi poleg onih, ki so bili ožgani, ali drugače poškodovani.

Radio pravi, da atomski bombi, ki sta bili vrženi na Hirošimo in Nagasaki, zahtevata svoje žrtve med ljudmi, ki sploh niso bili poškodovani.

SEZNAM NEMŠKIH VOJNIH ZLOČINCEV

Mednarodni odbor poglavitnih sodnikov je včeraj objavil seznam 24 nemških vojni zločincev, katerim stoji na čelu feldmaršal Hermann Goering.

Vsi osebe, katerih imena so na seznamu, so obdolženi večjih vojni zločinov, za katere se bodo morali zagovarjati pred posebnim sodiščem v Nuernbergu. Po splošnem mnenju se bo obravnava pričela proti koncu septembra.

V seznamu so imena odličnih Nemcev, ki so bili okoli Hitlerja in ki so mu pomagali izdelovati načrt za drugo svetovno vojno in za osvojitve sveta. Med sodniki, ki bodo sodili vojne zločince, je ameriški sodnik Robert H. Jackson. Vsi so obdolženi, da so bili v zavori, "za vojne zločine."

Mednarodno sodišče tvori Amerika, Anglija, Rusija in Francija. V seznamu, ki je bil objavljen včeraj, so naslednji obdolženci:

Feldmaršal Goering, bivši vrhovni poveljnik nemške zračne sile, general v elitni gardi in napadalnih čet ter bivši Hitlerjev naslednik.

Rudolf Hess, nekdanji drugi Hitlerjev naslednik in za Hitlerjem prvi voditelj nacistične stranke, ki je z aeroplanom priletel v Anglijo leta 1941.

Joachim von Ribbentrop, bivši vnanji minister in član tajnega ministrskega sveta.

Franz von Papen, bivši poslanik na Dunaju in pozneje v Ankaru.

Walter Funk, bivši gospodarski minister in predsednik Državne banke.

Hjalmar Schacht, bivši predsednik državne banke in minister na razpoloženju.

Alfred Rosenberg, uradni "modrijan" nacistične stranke in komisar za zasedeno rusko ozemlje.

Julius Streicher, največji preganjalec židov.

Delavci po velikih mestih izgubljajo delo

V pregledu prvega tedna je War Manpower Commission dognal, da je, odkar se je podala Japonska, bilo odpuščenih 2.000.000 vojni delavcev. Nekaj teh delavcev bo dobilo delo v industrijah, ki bodo izdelovale potrebščine za civilno prebivalstvo. Starejši delavci, ženske in šolskoobvezni mladi delavci bodo sploh izostali od dela.

Največ dela je izgubilo v Detroitu, New Yorku, Chicagu, Los Angeles, Clevelandu in Newarku. V Detroitu in okolici je bilo odpuščenih 100 tisoč delavcev, v New Yorku in okolici 89.000, v Chicagu 85.000, v Los Angeles 70.000, v Clevelandu in Newarku pa po 58.000.

Obravnava proti vojnim zločincem

Ameriški, angleški, francoski in ruski zastopniki v komisiji v Londonu so sestavili obtožnice proti poglavitnim nacističnim vojnim zločincem, ki bodo sojeni v Nuernbergu in v nekaj dneh bo javnost vedela njihova imena.

To je v soglasju s sklepom poudarske konference, ki je določila, da mora biti objavljen prvi seznam zločincev do 1. septembra.

Robert Ley, voditelj delavske fronte.

Hans Frank, generalni guvernir Poljske.

Ernst Kaltenbrunner, načelnik varnostne in zločinske policije.

Feldmaršal Wilhelm Keitel, načelnik najvišjega poveljstva in član tajnega ministrskega sveta.

Admiral Karl Doenitz, vrhovni poveljnik mornarice in Hitlerjev naslednik.

Admiral Erich Raeder, bivši vrhovni poveljnik mornarice.

Gustav Krupp von Bohlen und Halbach, predsed. Kruppovih tovarn.

Baldur von Shiraeh, voditelj mladinskega gibanja in gaulleiter na Dunaju.

Fritz Sauckel, načelnik urada za tuje delavce.

Albert Speer, predsednik Todtove gradbene družbe in minister za produkcijo.

Martin Bormann, Hitlerjev tajnik in ravnatelj kancelerjeve pisarne.

General Gustav Jodl, načelnik generalnega štaba.

Baron Konstantin von Neurath, bivši vnanji minister in protektor Češke in Moravske.

Arthur Seyss-Inquart, bivši komisar za Avstrijo in Holandsko.

Hans Fritzsche, ravnatelj propagande po radio za ministra Goebbelsa.

Wilhelm Frick, notranji protektor Češke in Moravske, general elite garde in član tajnega ministrskega sveta.

Sodnik Jackson se bo z aeroplanom pripeljal v Washington na posvetovanje, nakar se bo zopet vrnil v Nuernberg, ko se bo pričela obravnava.

Čankajškova žena odpotovala domu

Generalisimus Čankajšek je nujno pozval svojo ženo, ki je dalje časa živela v New Yorku, da se vrne in je takoj včeraj odpotovala, da pomaga svoji moži obnoviti Kitajsko, ki jo je opustošila dolgoletna vojna.

Odpeljala se je z La Guardia Field in se je najprej vstavila v Washingtonu, kjer je obiskala predsednika Trumana, s katerim se je razgovarjala 15 minut.

V torek je od svojega moža prejela naslednje sporočilo: "Ako ti dovoljuje zdravje, prosim, da setakoj vrneš. Dalekosežne odločitve zahtevajo tvojo navzočnost."

Iskreno razmerje

Moskva, 29. avgusta. — Sovjetska vlada naznanja, da je spremenila rusko poslanstvo v Rumuniji v nadposlaništvo, in da je tudi rumunska vlada storila isto z svojim poslanstvom v Moskvi, kar pomenja, da so postale razmere med obema deželama v diplomatskem smislu kar najboljše. Novi rumunski poslanik, profesor Iorgu Iordanu, je došel v Moskvo dne 27. t. m. — Ruski poslanik v Bukarešti, je S. I. Kavtardže.

Republika Poljska je ravnokar sklenila z Sovjetsko Rusijo

ČITATELJI POZOR!

Pošta v Jugoslavijo

Ravnatelj newyorškega poštnege urada A. Goldman je nam sporočil, da je pošta za Jugoslavijo razširjena na naslednje pošiljke: navadna pisma, dopisnice, razglednice, tiškovine vseh vrst, trgovski papir, trgovski vzorci in majhni zavitki.

Glede pošiljatev zavitkov so postavljene naslednje določbe: 1. Eni in isti osebi v Jugoslaviji je mogoče poslati samo en zavitek na teden.

2. Zavitek ne sme biti težji kot 11 funtov; dolg 18 inčev in vse skupaj: dolžina, širina in višina ne več kot 42 inčev.

Pošiljati je mogoče samo stvari, ki se ne pokvarijo.

Dovoljena še ni zračna pošta in pošiljanje denarja.

Madžarska preložila volitve

Madžarske volitve, ki bi se imele vršiti prihodnji mesec, so bile po zgledu Bolgarske preložene na poznejši čas.

Nanovo določeni dan za volitve je zadnji nedeljo v oktobru, predno deževje prične ovirati potovanje po deželi. Najbrže pa bodo preložene še za poznejši čas, da Madžari vidijo, kaj bodo napravili Bolgari.

Kot znano, je Bolgarska svoje volitve preložila na zahtevo zapadnih zaveznikov, ki so izrazili mnenje, da volitve pod nadzorstvom sovjet. Rusije ne bi bile nepristranske in demokratske. Iz istega razloga je tudi Madžarska preložila volitve.

Moskva svari Kitajsko

Armadni list "Rdeča zvezda" v svoji razpravi o konferenci med Čankajškom in Mao Cetungom, pravi, da bo Kitajsko, ako zavrne demokratsko rešitev spora med obema strankama, izgubila sporazum in podporo svetovnih demokratskih sil in naroda sovjetske unije.

Kupujte Victory Bonds potom Pay-Roll Savings Plan.

Povratek Jugoslovancev

Ta teden je odpotovalo iz New Yorka v Jugoslavijo 53 jugoslovanskih državljanov, ki so se nahajali v begunskem taborišču Fort Ontario Emergency Refugee Shelter v Oswego, N. Y. Iz Jugoslavije so zbežali pred nacističnimi okupatorji in dobili potem začasni azil v Ameriki.

Odpeljejo se s švedskim parnikom Gripsholmom.

Nova zvezda

Na Kvistaberg observatoriju na Švedskem je dr. Nils Tamo odkril novo zvezdo, ki je 10.000 krat bolj žareča kot sonce. Zvezda je sedme velikosti in je v ozvedlju Aquila in od zemlje oddaljena okoli 2000 svetlobnih let. Dr. Tamo zvezdi še ni dal imena.

Trije italijanski fašisti usmrčeni

Trije fašisti, ki so bili obdolženi, da so morili italijanske patriote, so bili včeraj v Rimu vstreljeni v hrbet. Obsojenci so: Antonio Rinaldi, Franceco Santacrose in Isidoro Rusante.

jo tridesetletno pogodbo prijateljstva in medsebojne podpore v slučaju vojne.

Odmevi napada na Pearl Harbor

Predsednik Truman je sinoči odkril dolgo prinkrivano preiskavo o napadu na Pearl Harbor in povedal, da je preiskava dognala, da so deloma krivi še f predsednikovega generalnega štaba general Marshall, bivši državni tajnik Cordell Hull in admiral Harold R. Stark.

Največja krivda v zadevi Pearl Harborja, kot je dognala vojaška in mornariška komisija, pade na poveljnika v Pearl Harborju, generala Walterja C. Shorta in na admiralu Hushanda E. Kimmela.

Preiskava ni dognala, da bi bil kaj pri tem zakrivil pokojni predsednik Roosevelt.

Vojaška komisija v svojem poročilu dolži državnega tajnika Hulla, da je pospešil japonski napad 7. decembra vsled svojega ultimatuma Japonci 26. novembra 1941, ko sta vojni in mornariški urad skušala pridobiti na času, da se armada pripravi.

Komisija nato dolži generala Marshalla, da ni bil v tesni zvezi s poveljstvom na Havaju in da ni — 1. obveščal generala Shorta, poveljnika na Havaju, o resnosti položaja; 2. da se ni prepiral o pripravljenosti poveljstva na Havaju in 3., da ni generala Shorta v noči

6 — 7. decembra obvestil, da je napad blizu. Mornariška komisija dolži admiralu Starka, da ni pokazal zdrave razsodnosti, ker ni poveljnika v Pearl Harborju admiralu Kimmela obvestilo napetih odnosov od 26. novembra do 7. decembra.

Predsednik Truman in vojni tajnik Stimson sta generala Marshalla takoj vzela v svojo zaščito. Predsednik je rekel, da je kritika generala Marshalla popolnoma neopravičena in da v tem mnenju popolnoma podpira vojnega tajnika.

Vojaška komisija je včeraj v Washingtonu naznanila, da je predsednik Roosevelt na podlagi svojih notranjih obvestil pričakoval, da bo Japonska napadla Združene države že 1. decembra 1941, torej en teden pred napadom na Pearl Harbor.

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:

\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

ZA JUGOSLAVIJO —\$8.— LETNO; \$4.— ZA POL LETA.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš soboto, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Mir in bodoča vojna

II.

Z ozirom na eventualno bodočo vojno je treba tudi uvaževati dejstvo, da je v Rusiji plemenska razlika nepoznana, tako, da so tam vsi narodi in vsa človeška plemena enakovredna in enako upoštevana. Istodobno pa zapadni narodi v Evropi in pri nas smatrajo drugopolitno narodno kot "manj vredne", in baš radi tega je povsem naravno, da bodo ti narodi, ki tvorijo večino prebivalstva sveta, na strani Rusije v bodoči vojni. Znano je tudi, da se je že sedaj pričela med temi narodi, zlasti v Aziji, splošna agitacija za neodvisnost, oziroma za odpravo zapadnih evropskih kolonij v Aziji in drugod. To gibanje se je pričelo po vsej Kitajski, zlasti pa v južnem delu te dežele, kjer vlada Ciank Kai Šekova klika. Lakor tudi v Istočni Indiji, kjer je bila Anglija tekom druge svetovne vojne prisiljena podeliti tej deželi takozvano samoupravo pod nadzorstvom Anglije. Enako gibanje se hitro širi tudi v Burmi in malajskih državah, ki so še vedno kolonije. Ako toraj pride do zopetne agresivne vojne zapadnih sedanjih zaveznikov, bodo ti, zapadni zavezniki imeli obilo posla v teh velikanskih deželah.

Ta neoporekljiva dejstva so dobro znana v Rusiji, katera že sedaj skrbi za to, da njeni nasprotniki v vseh deželah, katere je osvobodila od nacijskega tiranstva, — kvizlingi dobivajo svoje zaslužene kazni. . . Poleg tega se zamore Rusija v bodoči vojni zanašati na vsestransko pomoč, — ne le od strani zgoraj omenjenih azijskih narodov, temveč tudi na pomoč vseh baltičskih, balkanskih in srednjeevropskih narodov, kakor Avstrije, Poljske, Finske in celo Nemčije, ako bode slednja postala zopet napredna država, kakoršna je saj deloma bila pred nastopom Hitlerjeve propagande v svrhu osvojitve vsega sveta potom vsestranskih umorov in ropanja, katero se ne bode pozabilo v bodočih stoletjih.

Toda to še ni vse. Ko je leta 1927 tedajna angleška akcijska vlada nameravala napasti Rusijo, je angleško delavstvo zahtevalo od vlade, naj s svojo bojevitostjo takoj preneha, kajti ako pride (tedaj) do vojne, se bodo morali vladi in uradniki in angleška aristokracija sami bojevati, ker v tem slučaju, delavstvo jednostavno ne bode več delalo v tovarnah in na angleških parnikih, kateri bodo morali ostati v domačih lukah. Angleška vlada se je takoj udala zahtevi prebivalstva, in tedanja vladina agitacija, ki je znana v zgodovini pod imenom "Arcos Raid", je propadla.

In sedaj, ko je Anglija končno zadobila pravo ljudsko vlado, katera iskreno sodeluje z sovjetsko vlado Rusije, bode še težje pridobiti angleško ljudstvo za to, da nastopi z vojno proti Rusiji in njenim zavezniki narodom v Aziji in Evropi.

To velja tudi v nekoliko manjši meri z ozirom na našo republiko, kajti pri nas so gnotne koristi raznega podjetništva in časopisja, katero je last tega podjetništva, zelo velike. Toda naše splošno prebivalstvo ima pri nas tudi toliko veljave in moči, da bode lahko izrazilo svoje želje na ta način, da bode javno nastopilo z temi željami proti zopetni vojni, katera prinaša dobičke le podjetništvu, ne pa splošnemu prebivalstvu. Nekako tak je bil tudi položaj v Angliji pred zadnjimi volitvami, pri katerih je delavska stranka dosegla vsestransko zmago. Ta stranka bode sedaj prevzela v ljudsko vodstvo, vse bančne zadeve, železnice, rudnike in trgovsko plovitbo, tako da je aristokraciji v Angliji za vedno odzvonilo.

Angleško-Slovensko BERILO

Najboljši pripomoček pri učenju angleščine za starejše, ali mlajšim za učenje angleščine.

Za ameriške Slovence sestavil

Dr. F. J. KERN

avtor Angleško-slovenskega Besednjaka

Cena \$2.— s poštnino

Knjiga je ilustrirana in v platno vezana

Naročila sprejema:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th St., New York 11, N. Y.

Kongresni odsek za naseljevanje proučuje povojne smernice v tem pogledu

(F. L. I. S. — Common Council)

Odsek zvezne poslanske zbornice za naseljevanje in naturalizacijo je tekom tekočega poletja obdržal zasliševanja v različnih krajih dežele z namenom, da pronajde kakšne spremembe bi bile potrebne z ozirom na naseljevanje in naturalizacijo in iz vidika tozadevnih povojnih potreb in razmer. Zasliševanja so se vsiela v New Yorku, Clevelandu in v Chicagu, a nadaljna te vrste zasliševanja bodo obdržavana v San Franciscu od 27. do 30. avgusta, v Los Angelesu od 3. do 6. sept., a v El Paso pa 8. septembra.

Omenjena zaslišanja bodo nudila podlago za priporočila, ki morajo biti predložena Kongresu na vprašanje kot sledeča: Ali naj se naseljevanje docela omeji, kot priporočajo nekateri ali naj Amerika še nadalje drži odprta vrata dotoku nove krvi, ki prinaša s seboj novo stimulacijo? Ali naj obdržimo našo sedanjo kvoto ali naj ta sistem preuredimo? Smo li dosegli dobo, ko je treba odpraviti rasno diskriminacijo in predpade iz naših naseljeniških zakonov in naturalizacije? Kakšno odgovornost, če sploh katero, nosi Amerika v pogledu nujenja zavetja vsaj nekaterim od tisočev pregnancev in brezdomcev preko morja? Kaj bi se dalo ukreiniti, da se odstrani zapreke, ki še vedno zabranjujejo naturaliziranje mnogim poštenim in lojalnim nedržavljanom v Zdr. državah?

Zasliševanja v New Yorku so se bavila predvsem in posebnost z zadevo naseljeniške kvote za Nemce, dalje z že odrejimi deportacijami in naturalizacijo. Ena glavnih prič pri zasliševanju je bil Mr. Lewis Read, gl. direktor organizacije Common Council for American Unity. Mr. Lewis je bil p. roti, kakšni zakonodajci, ki bi za daljšo dobo spremenili kvoto določeno za Nemce, ali pa diskriminirala proti nemškemu ljudstvu kot takemu. Po drugi strani pa je priporočal, da se zabrani vstop v Zdr. države takim "osebam, ki ne verjamejo v demokracijo in formo vlade in so ji nasprotne".

Opomnil pa je, da bi postavljeno, ki bi za določeno dobo po vojni prekinilo naseljevanje iz sovražnih dežel kot je Nemčija, bilo dobrodošlo ako bi se poskrbelo, za vključitev določb, ki bi dovoljevale takih naseljencev, ki morejo dokazati, da so bili nasprotniki, nacizma ali pa njegove žrtve, kot tudi za osebe rojene v Nemčiji, ki pa niso nemške narodnosti, ter za take, ki so bili izven Nemčije že pred izbruhom vojne.

Z ozirom na deportacijo je Mr. Lewis priporočal naj bi državni pravdniki, ki mu je sedaj dano na voljo, da ravna po svoji prevladajoči glede ukinitve deportacijske odredbe v gotovih vrednih slučajih, razgnal to na vse one slučaje, kjer uvidi, da bi deportacija povzročila "neupravičeno krivico ali pa bi bila v nasprotju z koristmi Zed. držav". To naj bi se izvajalo na isti podlagi kot se izvaja recimo pomilostitev v gotovih kriminalnih slučajih, ko bodisi predsednik, ali pa guvernirji naših 48 držav pomilostijo gotovo obsojeno osebo — predsednik ali pa kak drug vladni uradnik bi moral imeti isto pravico, da prepreči krivično deportacijo v nepredvidenih okolnostih deportacijskih slučajev. Med nasveti Mr. Lewisa je bilo tudi priporočilo, da naj ne bodo podvrženi deportaciji taki nedržavljan, ki so prišli v to deželo kot otroci in so živeli tukaj dolgo vrsto let. Dalje je

priporočal da se uvede postavljanje, ki bi določala dobo desetih let bivanja v tej deželi kot zadostno, da se smatra kot zaželjene nedržavljan, ki so sicer prišli v to deželo nepostavno, a so bili v vseh drugih oziromah vzgledni in dobri prebivalci ter osebno ljudje dobrega moralnega značaja. Istotako je priporočal olajšanje dobave državljanstva za vse one stare naseljence, ki žive tu že dolgo leta — mnogi od teh imajo tudi svoje sinove v armadni službi — zato pa naj bi se v njih slučajih napravilo izjemo, da bi se jim ne bilo treba učiti predpisanih naukov za dobavo državljanstva, kadar za isto zaprosijo. Dalje naj bi Zed. države raztegnile pravico do zaprositve za državljanstvo na vse zaželjene nedržavljan, (ki žive tu za stalno), neglede na izvor.

Edward J. Shaughnessy, pomožni naseljeniški komisar, je povedal odseku poslanske zbornice, da je sedaj odrejena deportacija za 6.660 nedržavljanov, od katerih jih je 144.

IZ ZGODOVINE CANKARJEV BRIGADE SLOVENSKE
: : NARODNE OSVOBODILNE VOJSKE : :

Pomočnik Ante

("Naša vojska" 12. feb. 1944.)

Že zopet repota okrog Lašč. Borci Cankarjeve brigade že tri dni v snegu in mrazu drže položaje nad vasjo. Nešteto jurišev se že odbili.

"Proketo je mrzlo", se je hudoval je postaren tovariš in si gladil okorne brke. Bili so beli od m. r. zle sape. "Nisem mehkužnež, vsako zimo sem preživel doma v gorenjskih planinah pa mi sedaj misli ne prestando uhajajo k domači peči. Tolazi pa me misel, da tudi domobranca zebe, gotovo še bolj kot mene. Prav jim je, bedakom."

Ko se je ozrl, je opazil, da se mu tovariši smejejo. Njegove besede so jih spravile v dobro voljo. Zazrl se je v dolino pod seboj in se tudi sam začel smejati. "Vrag naj vzame današnji čas, tare te tisoč nadlog, nazadnje pa se vsemu smeješ Morda smo pa res čisto novi ljudje..."

Za debelim hramtom je imel svoj položaj naš mitraljezec. Besno je rjula njegova strojnica izza debla.

"Na še en rafal za tvoje izdajstvo", je siknil tovariš in vložil nov saržer. Za njim je ležal v snegu njegov pomočnik Ante Slako, dalmatincev po rodu. Bori se na naših tleh in čisto misli na svojo Dalmacijo. "Tam je že svoboda. Čisto prav. Ustvarimo je še tu, potem se pa vrnem k družini."

Sovražnik se je polagoma znašel in začel jurišati proti našim položajem. Misli je da bo to enostavna stvar, a se je zmotil. Težko zmotil. Okoli hrasta, za katerim je imel zaklon naš mitraljezec, so začele vse gostejše švigati krogle. Brenčale so kakor ose. Sovražnikove strojnice so ščitile njegove vojske v jurišu. "Torej mislite resno, izdajci", se je pridružil za hramtom mitraljezec in praznil saržer za saržerjem. "Pa se dajmo! Ravno prav ste prišli, pri nas je tekmovalje!"

Pokalo je kakor v loncu, v katerem se prazijo ocvirki. — Beli so cepali kot muhe.

Tedaj je mitraljezec pogledal svoj mitraljez v vsej dolžini. Do sedaj je pazil samo na muho na koncu cevi kar zabobalo ga je skoraj bi rekel, da se je ustrašil. Cev je gorela, kakor, da bi iz strojnice postal metalec ognja.

"Novo cev" je zakričal pomočniku Anteuju, ki se je tiščal za njegovim hrbtom v

THE WEATHER

ki so zabeleženi kot prevratni elementi, a 4,188 pa je označenih za kriminalno skupino, torej nedržavljanov, ki so zagrešili ali pa sedelovali v zagrešitvi zločinov.

Razne priče, ki so bile zaslišane, so izjavile, da bo ostalo mnogo družin deportiranih v največji revščini in potrebi, ker bodo ostale brez rednika. Vse priče so se strinjale z nasvetom Mr. Lewisa, da se uvede zakon določene dobe bivanja v tej deželi z ozirom na nepostavne dobe tuje v tej deželi, ki so po sedanjih zakonih podvrženi deportaciji.

Kongresni odbor ima v načrtu, da v zasliševanja, ki bodo obdržavana v San Franciscu, vključiti tudi preiskavo problemov nanašajočih se na Japonce, ki jih je vojna vladna oblast preselila v posebne kraje, ter znabiti tudi vprašanje sovražnih tujcev.

snež. Ker je bil bolj oddaljen od hrasta, je bil tudi bolj izpostavljen krogli. Čudno, da ga še ni nobena zadela. Belogardisti so streljali z vsem orožjem, čisto blizu so že bili.

"Kaj bo, če se sedaj dvignem? Igra s smrtjo!" Z očmi je Ante premeril razdaljo do mitraljezca. Samo en korak toda sedaj se mu je zdelo, da je kilometer daleč od njega. "Kaj naj storim? Kako? Sedaj!" Toča krogel je prizvignila okoli njega in ga pritisnila k tlom. "Večnost! Ne sam trenutek! Ne mor... kaj, ne morem? Toda moram! Moram! Sedaj ali nikoli!"

Belogardisti so p. rili že čisto blizu. Ante se je pognal kot srna in v trenutku podal mitraljezcu svežo cev. Bilo je, kakor da bi glavo pomolil v osje gnezdo. Vrgel se je v sneg. Oddahnil se je. Kakor da bi mlinski kamen vrgel raz sebe. Pred njim je začvrčalo, žareča cev je padla v sneg. Mitraljezec je sunil v luknjičast hladnik novo cev. "Dobro, da imam šarča, ki se da hitro sklopiti." Tresnil je z zaklopko.

Naslednji trenutek je mitraljez za hramtom že zopet

RAZGLEDNİK

JAPONSKE ATOMSKE BOMBE

Iz severnega Luzona, glavnega otoka Filipinskega otočja, kjer se je dosedaj bojevala naša 38. divizija, prihaja vest, da se je japonska posadka brezpogojno podala na šemu vojaštvu. Japonski posadki je poveljeval podpolkovnik Shizume Sushimi, katerega so povodom predaje naši častniki vprašali, je li izvedel, da se je naša vojska poslužila pri napadu na Japonsko atomskih bomb.

Japonski poveljnik je začuden vprašal, so li Japonci se poslužili teh bomb in kje so jih rabili.

Ko so mu zadevo pojasnili in povedali, da je te bombe ra-

bila naša vojska, je dejal, da so Japonci atomske bombe izpolnili že: ko je ostavil domovino in odšel z japonsko vojsko na Filipine.

Urad za štetje prebivalstva, poroča, da se je število prebivalstva naše republike tekom zadnjih petih let dokaj povečalo, tako da šteje sedaj 139,682,000 ljudi, oziroma osem milijonov več, kakor povodom zadnjega ljudskega štetja pred petimi leti, kar pomenja, da je naraščaj našega prebivalstva tekom imenovane dobe dvakrat hitreje napredoval, kakor prej, oziroma v minolem desetletju.

NARAŠČAJ NAŠEGA PREBIVALSTVA

Urad za ljudsko štetje izraža mnenje, da je vojna zakrivila ali povzročila hitri naraščaj prebivalstva, kajti tekom vojne je bilo v naši republiki kar 10,569,000 rojstev, dočim je bilo v republiki le 5,137,000 slučajev smrti, v katerih pa direktni smrtni slučajev naših vojakov in mornarjev niso vpoštet. Tekom vojne se je pri nas izvršilo 5,477,000 porok.

Tekom iste dobe se je tudi število — dolarjev v prometu potrojilo in podrobna trgovina med našim prebivalstvom tekom zadnjih petih let kar za \$1150,000,000,000, kajti pred vojno je ta trgovina dosegla le svoto v znesku 43,000,000 dolarjev. Trgovina na debelo se je podvojila in je samo tekom minolega poslovnega leta dosegla svoto \$100,000,000,000.

IZGUBA POŠTNIH PRISTOJBIN

Iz Seaside Parka, N. J., se javlja, da je nek ribič prinesel Mrs. James Bookhold lončeno galonsko steklenko,

katera je skrbno zamašena plavala po morju, ko je oni ribič ribaril par milj daleč od obrežja. Galon je seveda odprl, in iz galona je padlo sledeče pismo:

"Prosimo, obiščite mojo ženo, Mrs. James Beckholt, 105 — 4th Ave., Seaside Park, in jej naznanite, da sem na poti v Florido kot mornar na bojni ladji U. S. S. YMS 178, in da jej bodem pisal, kakor hitro pridem v Florido. Prilagam 5c, kateri denar je tudi v galonu, za poštino ali pa telefonski poziv moji ženi."

Kupujte Victory Bonds potom Pay-Roll Savings Plan.

Note

za
KLAVIR
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breeze of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Spaval Milka Moja
- * Orphan Waits
- * Dekle na vrtu
- * Oj, Marica, peglaja
- * Barčica
- * Mladi kapetan
- * Happy Polka
- * Če na tuljen
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židana marela
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Helena Polka
- * Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine
- * Barbara Polka

10 SLOVENSkih PESMI za
piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka

Naročite pri:
Knjigarni
Slovene Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

SERZANT DIAVOLO

:: :: Spisal MARCEL PRIOLLET :: ::

XV.

DOBER ADVOKAT

Polkovnik de Royaljoie je stal ponosno vzravnal in gledal, kako vodita redarja uklenjenega seržanta k poveljniku mesta.

— To je neprijetno, — je zamrmral. Pomislil je, da mu je bil seržant Diavolo enak takrat, ko je nastopal pod pravim imenom Maxima de Frileuse.

Nehote je pomislil, kako globoko je padel ta mož. Nekoč ponos francoske aristokracije, ljubljenece pariških lepotic, zdaj pa dezertir.

Polkovnik je globoko vzdihnil. Ker je opazil, da ga mimoidoči radovedno ogledujejo, je dvignil glavo, kakor da prevzema vso odgovornost za aretacijo seržanta Diavola, in krenil je proti hotelu.

Bil je eden onih značajnih mož, ki poznajo v življenju samo eno vero — čast in samo eno pot — pot dolžnosti.

Bil je vzor poštenjaka. Čast in dolžnost sta ga vodili, ko je pred štirinajstimi dnevi prevzel poveljstvo polka na ta način, da je odšel s patruljo na poizvedovanje kot navaden podčastnik.

Toda to junaštvo je drago plačal. Preklinjal je kroglo, ki mu je bila prebila roko. Da ga stabilni zdravnik vsaj ne bi bil prisilil zapustiti polk in odpotovati na kratek dopust v Francijo.

Po tej fizični rani mu je pa seržant Diavolo prizadejal še hujšo moralno rano.

O tem je razmišljal polkovnik de Royaljoie, ko se je bližal hotelu "Imperia", kjer se je bil pred tedni poslovil od dveh bitij, kateri je ljubil bolj ko vse drugo na svetu, od svoje žene Monike in krščenke Yvete, ki mu je bila skoro lastno dete.

Ta misel ga je nekoliko pomirila. Pozabil je na mučno presenečenje, katero je doživel malo prej, ko je dal aretirati seržanta Diavola.

Polkovnik se v veži ni za nikogar zmenil. Pot do ženinca stanovanja mu je bila dobro znana. Tu je preživel pred odhodom v Maroko nekaj srečnih ur.

Takrat pač ni slutil, da se tako kmalu vrne z ranjeno roko. Nasprotno, upal je, da prispeeta Monika in Yveta za njim.

Krogla iz rifske puške mu je pa prekrizala račun.

— Kako bosta presenečeni! — je pomislil polkovnik, ko je stopil iz dvigala in se bližal vratom stanovanja.

Zdelo se mu je odveč brzojaviti, da pride na kratek dopust. Čemu vznemirjati ženo in krščenko, ki sta že itak preveč občutljivi?

Polkovnik je vstopil, ne da bi potrkal. Pri-

jazno se je smehljaj, toda srce mu je močno utripalo.

Iz predsobe je prišel v salon. Ker ni bilo nikogar v njem, je zateptal z nogo, da bi opozoril ženo nase. Ozrl se je na vrata ženinove spalnice.

Odprla so se vrata Yvetine sobe.

Yveta, kateri se je poznalo na obrazu razburjenje zadnjih dni, je obstala na pragu kakor vkopana. Prebledela je in lovila sapo. Bila je tako presenečena, da se spregovoriti ni mogla.

Polkovnikov prihod je bil zadnje, kar je mogla pričakovati. V hipu, ko se je odločala Monikina usoda, je pomenilo to največjo nevarnost.

Grof de Royaljoie je bil sicer presenečen, toda mislil je, da je Yveta veselje zaprlo sapo. Toda Yvetino presenečenje je bilo preveliko, da bi se ne zdelo sumljivo.

Polkovnik je začudeno pogledal Yveto in vprašal:

— To je torej vse, kar si mi pripravila za sprejem?

Saj niso sanje. Jaz sem, draga Yveta! Zakaj me ne objameš?

Dekle je avtomatično ubogalo, ne da bi se zavedalo, kaj dela. Ko je objela polkovnika, je drhtela po vsem telesu. Solze so ji zalile oči, ko je poljubila botra na čelo.

— Ne tako močno, pazi na mojo roko! — je dejal polkovnik smeje.

— Bože moj, kaj ste ranjeni, botreček?

— Kaj si šele zdaj opazila, da imam obvezano roko?

— Oprostite... Bila sem presenečena... Vaš nenadni prihod... Se na misel mi ni prišlo, da se vrnete tako kmalu.

— Si se me ustrašila, a?

— Da... to se pravi ne... baš nasprotno... Dragi botreček... vi ste... ranjeni.

Povejte mi hitro...

— Saj ni nič hudega, drago dete. Rifske strelci so prave nerode. Oni, ki me je prasil s svinčom, je bil oddaljen od mene komaj deset korakov. Če bi bil moj vojak, bi ga strogo kaznoval, da je tako slabo streljal. In namesto da bi ustrelil po meni še drugič, kakor bi bil storil tudi največji strahopetnež moje ga polka, je pobegnil.

Seveda ni zbežal daleč. Eno roko sem imel še zdravo. Jaz tega črnega dečka nisem zgrešil.

— Šalite se, dragi botreček, čeprav ste zrl smrti v oči?

— Prav praviš. Vse to je pa postranskega pomena. A kje je tvoja botra?

... Dalje prihodnjic.

BESEDA — DRUGO OROŽJE SLOVENSKIH BORCEV

(Naša vojska 12. feb. 1944.)

Na smučeh sta pridrsela kurirja v vas. Kuharji ravno tovorijo mule. Za hribom pokašvabi se plazijo proti nam. Treba je zasedi položaje. — Pred odhodom še hitro razdeli radijske vesti. Borci se vzpenjajo na položaje in kar med potjo p rebirajo vesti. Nekateri so izlekli zemljevide in optri na tovarišev hrbet podčrtavajo zavzete kraje.

"Samo še 50 km do Berlina. Ha! Rusi, kaj!?" Janez od veselja porine Karla, da se ta prevrže v globoki sneg. Karel mu ni prav nič zameril. "Če bo šlo tako naprej, bodo Rusi Nemce prav kmalu pometli na drugi s strani v morje", se smeje.

Že so zasedli položaje. Prav pod sabo na istini imajo švabobrnce. Kot sršeni brenčijo krogle med drevmi.

"Ne boste nas presenetili", zamrmra Janez, zatisne levo oko in pomeji.

Ko so švabobranci spoznali, da so naši pripravljeni, so se umaknili v postojanko.

"Ne bodo nas", se pogovarjata Janez in Karel, ko se vračajo s položajev. Ruse imajo pred Berlinom, enkrat jo bo treba tudi popihati iz Balkana, to se je Nemcem že posvetilo. Pa bi radi imeli varen umik, švabobranci naj jim ga pa zasčitijo. Ne boš Jaka kaše pihal."

Telegrafist v kmečki hiši pa je ves čas delal. Potrkalo je na vrata Dvignil je glavo in se ozrl proti vratom. Ob slabi svetlobi plapolajoše lojčke je opazil temno postavo. Došlec je bil zavrt v debel plašč, ves zasnežen in ivje se je držalo ovratnika in las. Svetle oči so se živo ozirale po sobi.

"Namestnik komisarja čete sem. Ravnokar smo prišli s položajev Drugi so polegili spodaj v hlevu, jaz pa bi rad še nekaj napisal. Ali bi lahko kar pri vas?"

"Le vstopi. Kaj pa boš pisal?" je radoveden Lojze.

"Referat sestavljam, pa za stenski časopis bi rad nekaj pripravil. Podnevi ne morem saj več, na položajih smo vedno."

Telegrafist je odrinil postavo bolj vstran in postavil lojčko malo višje: "Da bova oba videla." Komisar pa je obesil plašč, prislomil puško k zidu in se pripravil k pisanju. Pisal je o Rdeči armadi in o današnji akciji, o tem kako naši borci čutijo, da je prišel zadnji napad in kako jim zmage bratskih rdečarmajcev vlivajo poguma in vere. — Pisal je do polnoči. Nato se je naslonil na mizo in zaspal. Zjutraj ob petih ga je poklical dežurni in zopet je odšel s svojo četo na položaj.

Bogo Tomše.

PARTIZANSKI TABOR IN DRUGO

(Nadaljevanje z 3. str.)

v našo družbo. Zato mu tukaj izrekam pozdrave iz Tabora, od koder Ti jih pošiljajo tovariši.

***

Preteklo soboto smo newyorški Slovenci zopet imeli poseben in nad vse lep večer v Slovenskem Domu v Brooklynu, in sicer od priliki "Slovenskega" večera, ki je na ta večer priredil tako zvani BEER PARTY. Dosti ne bom poskušal govoriti o tej prireditvi, ker prireditelj že sama na sebi pove vse! Naj lepše na tej prireditvi je bilo to: da se je videlo, da javnost hvaležno poskuša vračati Slovanu, kar ji Slovan daje.

Ker je bila sobota, sem pričel, da je bilo veliko Slovanovih prijateljev zadržanih po svojih delavnih poslih! — Videl se pa tudi veliko novih obrazov, tako da je bila dvorana do cela napolnjena. Pač dokaz, da si Slovan vedno pridobiva novih prijateljev.

To prireditelj je tudi posetil ugledna Adams-ova družina iz Westbury, L. I. Marta B. Adams, je starejša hčerka Mr. I. Hude-ta, urednika lista "G. N.". Mrs. M. B. Adams, je prvikrat prišla med nas s svojim soprogom Bilom, s svojo tačso Mrs. Adams in 5 letnim sinčkom Elvinom od kar je poročena, in je bila jako vesela, da se je zopet sešla s svojimi starimi znanci in prijatelji. V splošnem se je zelo dopadlo med nami celi Adams-ovi družini, in so obljubili, da pridejo zopet med nas.

S svojo navzočnostjo je Slovana tudi počastil glavni tajnik SANS-a Mr. Mirko G. Kuhel, iz Chicago, Ill. ki se je slučajno po opravih mudil v New Yorku. Upam, da je odnesel dober vtis iz te prireditve, seveda, če pozabi na tista vrata, ki sem mu jih v raztresenosti pokazal.

Preteklo nedeljo sem pa z Mr. I. Hudetom obiskal Mrs. I. Turenšek, po domače Turenškovo mamo na hribu, v North Bergen, N. J. Tam je prostor, kateremu bi popravici lahko dal zaslužno ime (Partizanski Tabor št. 2.) Saj tam je vse tako

domače. Kakor je domače prost, taki so tudi ljudje, kateri tja zahajajo. Če nanese pogovor na bedo našega naroda, so takoj pripravljeni priskočiti na pomoč vsak po svoji moči.

Tudi preteklo nedeljo, smo se pogovarjali o 3 dnevni kampanji, ki se je vršila v New Yorku v pomoč tuberkulozni mladini v Jugoslaviji. Brez vsake prošnje in brez vsakega prigenova, so mi, izuzemši malenkostno izjemo, položili na mizo svoto \$10.00 v ta namen, in darovali so sledeči: Mr. in Mrs. F. Petek \$2.00; Mr. John Terček \$2.00; Mrs. Johana Turenšek \$2.00; Mr. Anton Anžlovar \$1.00; Mr. I. Hude \$1.00; Mr. J. Bizjak \$1.00, in F. Rado Vavpotič \$1.00. Skupaj \$10.00.

Denar sem že izročil na odgovorno mesto.

V imenu jugoslovanskih sirot Vam vsem skupaj najlepša hvala! — F. R. Vavpotič.

Na naznanje

Vsem tistim našim naročnikom in naročnicam, ki jim je naročnina potekla med prvim januarjem in 30. junijem t. l. in ki so jim bili poslani ponovni opomini, s tem vljudno naznanjamo, da jim bomo primorani lista vstaviti, ako se ne oglasio do 10. septembra, 1945.

Upravništvo "G. N."

Kinoslika "Our Vines Have Tender Grapes"

Ta kino-slika je bila proizvedena v posebni predstavi 28. t. m. zastopnikom tujezičnih listov. Kino-slika ali film je zelo vsestransko zanimiv in sentimentalni, ter bo gotovo vsakega zanimal, ki si ga bo ogledal, kar boste lahko storili od 6. septembra naprej, namreč ta dan se prične prikazovati v znanem in velikem gledišču Radio City Music Hall na 50. cesti in 6th Ave., New York City. AFS.

Kupujte Victory Bonde potom Pay-Roll Savings Plan.

HELP WANTED :: MOSKO DELO :: HELP WANTED

SHIP CARPENTERS & SHIP CAULKERS (Wood)

STANDARD WAGE
GOOD WORKING CONDITIONS
APPLY IMMEDIATELY
SHIPYARD CORP.
O'BRIEN BROS.
200 EDGEWATER ST.,
ROSEBANK, STATEN ISLAND
(169-175)

JEWELERS
DOBRI DELAVCI NA
PLATINUM
SEIDMAN & CO.
31 WEST 47th ST., NEW YORK
BR 9-0674
(169-171)

DIE SETTER
FOR STAMP & PUNCH PRESSES
THOROUGHLY EXPERIENCED
ON METALS
Post War — Steady — Ability to
Act As Foreman
ROYAL APEN MFG. CO.
1389 ATLANTIC AVE., BKLYN
(169-171)

JEWELRY POLISHER
also JEWELERS
FULL OR PART TIME
GOOD SALARY
STEADY POSITION
STANMAR
126 MAIDEN LANE, N. Y. C.
(169-175)

PACKERS
PERMANENT JOB IN LARGE
WAREHOUSE
SOME EXPERIENCE
5 Days — 40 Hour Week — Good
Wages — Call at
216 WOOSTER ST., (near Bleecker)
New York City
(169-175)

MOSKE SE IŠČE
IZURJENE NA
BUTTONS & NOVELTIES
Stalno delo — Dobra plača — Pri-
jetna okolica
LOU NOVELTY CO.
17 WEST 30th ST., N. Y. C.
(169-175)

PORTER
SOME WATCHMAN DUTIES
Elderly Man Considered — Must Have
References — Good Pay: Steady Work
Pleasant Working Conditions
CLASON LAUNDRIES
415 SOUNDVIEW AVE., BRONX
Apply at Once
(168-174)

PACKERS & CRATERS
EXPERIENCED
HOUSEHOLD GOODS AND CHINA
GOOD PAY — STEADY WORK
FINE OPPORTUNITY
CALL AT ONCE!
IN 2-6895
(168-174)

(MALE & FEMALE HELP WANTED)
BOY OR GIRL
No Experience Necessary
LIGHT FACTORY WORK
JEWELRY WAXING
Steady Work — Good Pay
Apply: ROYAL JEWELRY
149 CANAL STREET, N. Y. C.
(169-171)

Polishers & Buffers
on
Silver Plated Hollow Ware
IZVRSTNA PLAČA — NAJDRU-
Vpršajte:
ENGLISH PLATING CO. INC.
315 WEST 47th ST., N. Y. C.
(168-170)

WATCHMAKER
IZURJEN
STALNA SLUŽBA — IZVRSTNA
PLAČA — FINA PRILožNOST
OGLASITE SE TAKOJ!
LEO'S, 512 — 7th AVE., N. Y. C.
Poklište LO 5-1459
(168-174)

WATCHMAKER
IZURJEN
Dobra plača — Stalna služba
Izvrstne delavske razmere
FINA priložnost — Oglasite se takoj!
M O V A D O
610 — 5th Ave., N. Y. C.
Poklište: CI 7-2251
(168-174)

Stationary Engineer
MUST HAVE GENERATOR AND
OIL BURNER EXPERIENCE
Good Pay — Steady Work
Pleasant Working Conditions
Apply Immediately
CLASON LAUNDRY
415 SOUNDVIEW AVE., BRONX
(168-174)

WATCHMAKERS
EXPERTS FOR TRADE SHOP
Clean Work — Average Earnings
\$150 Weekly
Steady Position — Excellent Conditions
ALMA SERVICE
72 Bowery, N. Y. C. Tel. WA 5-5512

LUMBER HANDLERS
EXPERIENCED
Steady Work: Good Pay with Over-
time. — Good Working Conditions
Apply: CHAS. F. McKENNA INC.
FOOT OF COURT STREET
BROOKLYN
(166-172)

MEN — BOYS (Over 17)
LIGHT FACTORY WORK
Steady Jobs — Good Conditions
Apply Immediately
FINKEL UMBRELLA FRAME CO.
234 E. 17th ST., BRONX
(Eastern End 180th St. Crosstown)
(166-172)

MOSKI
IZURJENOST NI POTREBNA
ZA SPLOŠNO DELO V ICE
PLANT — Dobra plača — Mnogo
nadurnega. — Vpršajte:
603 EAST 82nd STREET
New York City
(163-170)

New Jersey
KITCHEN MEN
DISHWASHERS
Hotel or Restaurant Experience
Good salary Steady work; Excellent
working conditions. Apply immediately
THE BROOK, Morris Turnpike
SUMMIT, N. J.
(*)

Naznanilo!
Od zveznega poštnege urada
smo bili obveščeni, da je sedaj
mogoče poslati navadna pi-
sma tudi v okraje TRSTA,
GORICE in REKE.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podratilo
in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskar-
ske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno
dopolnjevanje lista, lahko gredo upravnistvu na
roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vna-
prej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI
SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakaj-
te na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu
nepotrebne stroške?

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga
je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak-
danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v
platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je spodbila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj navet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenec v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je huko zanimiva knjiga in je priporočamo vsemu, ki razume angleščino.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order na \$..... na lastnoročno
podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime .....

St., ulica ali Box St. ....

Mesto in država .....

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Posadka kanadskih vojakov

se ne vrne iz Hong Konga

Ottawa, 29. avgusta. — Voj-
nemu uradu se javlja iz Pa-
cifika, da se cela kanadska po-
sadka mesta Hong Kong na
Kitajskem, ne vrne domov ta-
ko hitro, kajti vse kanadske
vojake so Japonci deloma po-
bili in deloma vjeli, ko so zav-
zeli otok, na katerem je me-
sto Hong Kong.

"GLAS NARODA" V JUGOSLAVIJO

Sedaj pošiljamo naš list na-
šim rojakom in rojakinjam v
Jugoslavijo. Nekateri rojaki so
že naročili list za svoje ljudi
v starem kraju in jim ga po-
šiljamo. — Naročnina za list
v Jugoslavijo je \$8 na leto ali
\$4 za pol leta.

Naročite list svojcem v stari
domovini, da jim bodo tukajš-
nje razmere in druge svetovne
novice bolj znane.

Naročila z natančnimi imeni,
priimki in naslovi v Jugosla-
viji, kakor so bili pred to voj-
no pošljite na: "Glas Naroda",
216 West 18th St., New York,
11, N. Y.

SLUŽBODOBI vdova ali priletno dekle, za KUHNJSKO DELO

Plača po dogovoru. — Če bo
zadovolnost, se pa tudi lahko
omoži.

Pišite pod šifro: "Slove-
nec," c. of "Glas Naroda,"
216 West 18th Street, New
York 11, N. Y.